

STATEN OG DEN NORSKE KIRKE - ET TYDELIG SKILLE

HØRINGSUTTALELSE FRA SØRUM KIRKELIG FELLESRÅD - VEDTATT 8.10.14, SAK 33/14

1 Generelle merknader

Fellesrådet støtter arbeidet med et ryddigere og tydeligere skille mellom kirke og stat og gir på generelt grunnlag støtte til to av de viktigste momentene i høringen; Opprettelsen av kirken som eget rettssubjekt og overføring av arbeidsgiveransvar for berørte yrkesgrupper til dette rettssubjektet.

Fellesrådet ser videre positivt på forutsetningene som legges til grunn for høringen både med hensyn til offentlig finansiering og videreføringen av soknenes rettslige og økonomiske selvstendighet.

Som lokalkirkelig organ, med operativt ansvar for å nettopp være kirke for lokalsamfunnet, ser vi at forslaget innebærer en styrking av kirkens nasjonale og regionale organer. En slik endring av balansen mellom lokale, regionale og nasjonale organer har potensial til å redusere de lokalkirkelige organers betydning og innflytelse. Fellesrådet vil derfor be departementet være oppmerksomme på dette misforholdet og i større grad åpne opp for overføring av myndighet og økonomi også til lokalkirkelige organer. Mange kirkelige fellesråd har selv staber og kontorforhold som er større enn de regionale organene og skulle være fullt ut kompetente til å ivareta flere funksjoner enn i dag.

I tråd med dette vil vi også be departementet understreke det midlertidige i den ordningen som nå foreslås. Som departementet er kjent med er denne omorganiseringen bare en del av en større og lengre prosess som Kirkemøtet har initiert der kirken selv i neste fase skal se på sin interne organisering. Med tanke på at kirken selv må etablere systemer for lønn og personalforvaltning er det viktig å unngå at ordninger som etableres nå legger sterke føringer for de løsninger kirken selv skal velge om noen år.

2 Om lokalkirkens selvstendighet

I forslaget heter det at soknenes rettslige og økonomiske selvstendighet videreføres... Sørums kirkelig fellesråd merker seg at både økonomi og myndighet fra staten etter forslaget tilføres andre organer i kirken enn de lokalkirkelige.

Fellesrådet merker seg videre at det i tillegg åpnes for delegasjonsadgang oppover i systemet, mens det ikke åpnes for adgang til å delegerer nedover. Slik sett er realiteten i forslaget at soknenes økonomiske og rettslige status svekkes.

Fellesrådet vil derfor be departementet bidra til en sunn maktbalanse innad i kirken gjennom bla. å åpne for delegasjon av både funksjoner og økonomi til lokalkirkelige organer.

3 Mulig organisering på prostinivå og forsøksordninger

Forslaget inneholder ingen bestemmelser om mulig organisering på prostinivå, f.eks. i form av et prostiråd med arbeidsgiverfunksjoner. I kirkens egen refleksjonsprosess fra 2012 var det kun 1,6% som ønsket en sentral plassering av arbeidsgiveransvaret slik departementet nå legger opp til. KAs egen undersøkelse blant fellesrådene i 2014 viste at hele 87% ønsket et felles arbeidsgiveransvar på fellesråds-/eller prostinivå. Sett i et slikt lys virker det underlig for oss at det ikke i større grad tas hensyn til disse undersøkelsene og videre at det ikke overhodet skapes åpninger for delegasjon eller utprøving av slike modeller. For kirken som helhet ville det vært svært nyttig å kunne bruke tiden fremover til utprøving av reelle nyordninger eller forsøksordninger. Fellesrådet vil derfor be departementet ta inn bestemmelser som sikrer slike muligheter og som åpner for at organer som skal ivareta arbeidsgiveransvaret både konkretiseres og gis delegasjonsadgang til nye og eksisterende organer.

4 Om prestetjenesten

Ett av kirkens hovedproblemer i dag er knyttet til den todelte organiseringen av arbeidsgiveransvaret for kirkens ansatte. Fellesrådet merker seg at lovforslaget inneholder en egen bestemmelse om prestetjenestens uavhengighet. Fellesrådets mener dette er uheldig av flere årsaker. Det vil etter rådets mening bidra til å fortsette og sementere en eksisterende todeling. Det synes også noe motstridende at Staten skal ha behov for å regulere prestetjenesten spesielt når hensikten med forslaget nettopp er å skape et tydelig skille mellom Staten og kirken. Kirken bør selv kunne organisere både preste- og prostetjenesten, også i lys av eksisterende soknestruktur.

Nært knyttet til dette er forslaget om opprettelsen av en uavhengig klagenemnd og at denne nemnda skal være rett saksøkt i disiplinærsaker (oppsigelse, avskjed m.v.). Fellesrådet vil mene at disiplinærsaker i kirken, som i samfunnet forøvrig, og som for øvrige ansatte i kirken, best ivaretas av arbeidsgiverorganet. Det kan synes underlig at ikke bestemmelsene i arbeidsmiljøloven gir tilstrekkelig rettssikkerhet også for den gruppen av arbeidstakere som nå overføres fra staten.